

Lovforslag nr. L 147. Fremsat den 28. februar 2002 af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen)

Forslag

til

Lov om ophævelse af lov om en generel arbejdsmiljøafgift

§ 1

Lov om en generel arbejdsmiljøafgift ophæves.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2003.

Stk. 2. De hidtil gældende regler finder fortsat anvendelse vedrørende afgift for 2001 og 2002, herunder i forbindelse med den endelige opgørelse og fordeling af afgiften efter § 5 for 2001 og 2002 senest i henholdsvis 2007 og 2008.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Forslaget om lov om en generel arbejdsmiljøafgift (L 100 af 20. november 2000) blev vedtaget af Folketinget den 12. december 2000 som lov nr. 1247 af 20. december 2000.

1. Forslagets indhold

Efter forslaget ophæves den generelle arbejdsmiljøafgift med virkning fra 2003. Regeringen ønsker at sikre et godt arbejdsmiljø, men lægger samtidig vægt på en effektivisering og prioritering af arbejdsmiljøindsatsen, således at der tages fat på de alvorligste problemer først. Afgiften lever ikke op til dette formål, heller ikke selvom den ses i sammenhæng med certifikats- og tilskudsordningen.

2. Gældende ret

Den generelle arbejdsmiljøafgift er indført med lov nr. 1247 af 20. december 2000, som trådte i kraft 1. januar 2001. Afgiften er således første gang opkrævet for 2001.

Agiften består af to dele:

- En beskæftigelsesbaseret afgift.

Den beskæftigelsesbaserede afgift udgør 65 kr. pr. beregnet fuldtidsbeskæftiget pr. år og opkræves fra alle arbejdsgivere på baggrund af indbetalte bidrag til Arbejdsmarkedets Tillægspension i det foregående kalenderår. Afgiften opkræves af Arbejdsmarkedets Tillægspension på statens vegne.

Nærmere regler er fastsat i bekendtgørelse nr. 288 af 23. april 2001 om beregning og indbetaling af arbejdsmiljøafgift pr. beregnet fuldtidsbeskæftiget.

- En erstatningsbaseret afgift.

Den erstatningsbaserede afgift udgør i alt 280 mio. kr. pr. år og opkræves af Arbejdstilsynet fra forsikringsselskaber, Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring og selvforsikrede offentlige myndigheder og virksomheder i forhold til deres andele af arbejdsskadeserstatninger tilkendt af Arbejdsskadestyrelsen.

Det er forudsat, at Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring søger dækning herfor via de bidrag, de

opkræver fra virksomhederne, og tilsvarende er der en forventning om, at forsikringsselskaberne vil søge dækning for deres udgifter via de arbejdsskadeforsikringspræmier, som de opkræver fra virksomhederne.

Denne del af afgiften forventes i realiteten også betalt af virksomhederne, som således i praksis får tre opkrævninger som følge af afgiften. Fra Arbejdsmarkedets Tillægspension, fra deres forsikringsselskab og fra Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring.

Nærmere regler om den erstatningsbaserede afgift er fastsat i bekendtgørelse nr. 251 af 6. april 2001 om beregning og opkrævning af en arbejdsmiljøafgift på grundlag af godtgørelser for mén og erstatninger for erhvervsevnetab tilkendt af Arbejdsskadestyrelsen.

3. Nærmere om baggrunden for forslaget

Begge dele af afgiften foreslås ophævet med virkning fra 2003 og opkræves således sidste gang for 2002. Den erstatningsbaserede afgift er dog baseret på en særlig reguleringsordning, der betyder, at afgiften først kan endelig beregnes og fordeles fem år efter afgiftsårets udløb, dvs. sidste gang i 2008 for så vidt angår afgiften i 2002. Der henvises i øvrigt til de specielle bemærkninger.

Efter regeringens opfattelse fremstår den generelle arbejdsmiljøafgift i høj grad med et fiskalt sigte, som overskygger hensynet til at forbedre arbejdsmiljøet. Der er således ringe sandsynlighed for, at alle de penge, der opkræves, føres tilbage til virksomhederne.

Agiften udgør i sammenhæng med certifikats- og tilskudsordningen en ganske bureaukratisk ordning. Virksomhedernes udgifter og de initiativer, de skal tage for at få refunderet afgiften, står således ikke mål med det beløb, virksomhederne får tilbage. Samtidig giver ordningen anledning til en ikke ubetydelig administration, både for de offentlige myndigheder, men også for forsikringsselskaber og Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring i forbindelse med, at disse institutioner søger dækning for den del af afgiften, som de bliver afkrævet.

Regeringen finder således, at man i samarbejde med arbejdsmarkedets parter må søge at finde bedre

veje til at fremme et godt arbejdsmiljø. Derfor foreslår regeringen, at afgifts- og tilskudsordningen ophæves.

Forslaget skal således ses i sammenhæng med det samtidig fremsatte lovforslag om at ændre lov nr. 442 af 7. juni 2001 om arbejdsmiljøcertifikat til virksomheder og om statstilskud til virksomheder med certifikat (Ophævelse af tilskudsordning m.v.).

4. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

De administrative konsekvenser

Ophævelse af afgiften vil medføre administrative lettelser for Arbejdstilsynet, som står for opkrævnin-gen af den del af afgiften, der er baseret på arbejdsska-deserstatninger tilkendt af Arbejdsskade styrelsen. Endvidere vil ophævelse af afgiften betyde, at staten sparer de midler, som man i dag betaler Arbejdsmar-kedets Tillægspension for at administrere den beskæf-tigelsesbaserede del af afgiften, som opkræves på baggrund af indbetalte ATP-bidrag.

Endelig giver ophævelsen anledning til en admini-strativ lettelse for de offentlige arbejdsgivere, som også har betalt afgiften.

De økonomiske konsekvenser

For kommuner og amtskommuner er det i forbin-delse med afgiftens indførelse (på grundlag af Dan-marks Statistiks opgørelse af de fuldtidsbeskæftigede i perioden 3. kvartal 1999-2. kvartal 2000) vurderet, at den beskæftigelsesbaserede del af afgiften ville med-føre en udgift på 34 mio. kr., mens udgiften ved den erstatningsbaserede del af afgiften (på grundlag af de tilkendte erstatninger i 1999) blev vurderet til at udgø-re 62 mio. kr. Kommuner og amtskommuner forven-tes således i forbindelse med afgiftens ophævelse at få en tilsvarende besparelse på i alt 96 mio. kr. årligt.

Da de kommunale og amtskommunale arbejdsgive-re i forbindelse med indførelsen af afgiften ikke er blevet kompenseret for de udgifter, som afgiften har påført dem, vil nærværende forslag ikke give anled-ning til regulering i relation til Det Udvidede Totalba-lanceprincip (DUT).

For staten er det i forbindelse med afgiftens indfø-relse vurderet, at den beskæftigelsesbaserede del af afgiften ville medføre en udgift på 14 mio. kr., mens udgiften ved den erstatningsbaserede del af afgiften blev vurderet til at udgøre 18 mio. kr. Staten forventes således i forbindelse med afgiftens ophævelse at få en tilsvarende besparelse på afgiftsbidrag på i alt 32 mio. kr. årligt.

Det er forudsat, at tilskud, der gives til virksomhe-der med et certifikat, finansieres via afgiften. En del af afgiftsprovenuet har derfor været afsat hertil. I forbin-delse med afgiftsforslagets behandling i 2000 blev det vurderet, at ca. 20 pct. af det samlede antal beskæfti-gede er ansat på virksomheder, der umiddelbart må forventes at søge om at få et certifikat og dermed få tilskud. Derfor blev der afsat en samlet ramme på 105 mio. kr. pr. år, som dels består af en ramme på 85 mio. kr. vedrørende tilskud, der modsvarer den generelle afgift, dels af en ramme på 20 mio. kr. vedrørende til-skud til hel eller delvis dækning af virksomhedernes udgifter ved at få et certifikat. Staten vil ved en ophæ-velse af afgiften opnå en besparelse i samme størrel-sesorden.

Endvidere er der årligt afsat 15 mio. kr. til admini-strationen af afgifts- og tilskudsordningen.

De besparelser, der vil være for staten ved at ophæ-ve afgifts- og tilskudsordningen, svarer således til

- 1) en besparelse svarende til den forudsatte udgift til udbetaling af tilskud på i alt 105 mio. kr. årligt,
- 2) de sparede udgifter til administration af afgifts- og tilskudsordningen, jf. den ramme på i alt 15 mio. kr., der årligt er afsat hertil, samt
- 3) statens sparede afgiftsbidrag på i alt 32 mio. kr., jf. ovenfor.

Statens samlede besparelse ved at ophæve ordnin-gen kan således opgøres til i alt 152 mio. kr. Da sta-tens samlede forventede indtægt ved afgiften er 420 mio. kr. pr. år, vurderes statens nettoprovenutab ved at ophæve afgiften derfor årligt at beløbe sig til ca. 268 mio. kr.

Staten vil have udgifter med at afskaffe afgifts- og tilskudsordningen. Det forventes, at disse kan afhol-des inden for de 15 mio. kr., der er afsat til administra-tionsudgifter i 2001 og 2002, idet det bemærkes, at en del af disse midler forventes at dække afviklingsom-kostninger, som afholdes i 2003.

5. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

De administrative konsekvenser

Virksomhederne har bidraget til afgiften gennem tre indbetalinger. Dels til Arbejdsmarkedets Tillægspension, men også til det forsikrings selskab, hvor virksomhederne har tegnet arbejdsskadesforsikring, og til Arbejdsmarkedets Erhvervs sygdomssikring. Forslaget vil derfor give anledning til administrative lettelser for virksomhederne. Samtidig vil forslaget give anledning til administrative lettelser for forsik-rings selskaberne og Arbejdsmarkedets Erhvervsbyg-

domssikring, som lettes for de byrder, der er forbundet med at søge dækning for deres del af den erstatningsbaserede afgift via en forhøjelse af præmier og bidrag.

De økonomiske konsekvenser

For den private sektor er det i forbindelse med afgiftens indførelse vurderet, at den beskæftigelsesbaserede del af afgiften ville medføre en udgift pr. år på 92 mio. kr., mens udgiften ved den erstatningsbaserede del af afgiften blev vurderet til at udgøre 200 mio. kr. årligt. Heri indgår 25 mio. kr., som ikke umiddelbart kan placeres på stat, kommuner, amtskommuner eller private. Det vurderes dog, at langt hovedparten af beløbet vedrører de private arbejdsgivere.

Den private sektor forventes således i forbindelse med afgiftens ophævelse at få en tilsvarende besparelse på afgiftsbidrag på i alt 292 mio. kr. årligt.

6. De miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Følgende er hørt om lovforslaget:

- Alle øvrige ministerier
- Arbejdsmarkedets Ankenævn
- Arbejdsmiljørådet
- Arbejdsmarkedets Tillægspension
- Arbejdsmarkedets Erhvervs sygdomssikring
- Forsikring og Pension
- Økonomi- og Erhvervsministeriets Testpanel

Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for a) stat og b) kommuner og amtskommuner	For staten forventes ophævelsen af afgifts- og tilskudsordningen at medføre en årlig besparelse på i alt ca. 152 mio. kr. For kommuner og amtskommuner forventes ophævelsen af afgiftsordningen at medføre besparelser på i alt ca. 96 mio. kr. om året.	For staten forventes bruttoprovenutabet ved at ophæve afgiftsordningen at udgøre ca. 420 mio. kr. Nettoprovenutabet for staten ved at ophæve afgifts- og tilskudsordningen forventes årligt at udgøre ca. 268 mio. kr.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Administrative lettelser	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	For den private sektor forventes ophævelsen af afgiftsordningen at medføre besparelser på i alt ca. 292 mio. kr. om året.	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Administrative lettelser	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1, jf. § 2*

Afgiften opkræves sidste gang for 2002. For så vidt angår den erstatningsbaserede afgift er de beløb, der betales i 2001 og 2002, a conto beløb, mens den endelige afgift først afregnes senest i henholdsvis 2007 og 2008, jf. bemærkningerne til § 2.

Til § 2

Til stk. 2

Bestemmelsen giver mulighed for den nødvendige afvikling af afgiftsordningen, fx i relation til klagesager m.v.

Bestemmelsen giver endvidere mulighed for, at forsikringsselskaberne, Arbejdsmarkedets Erhvervssygdомssikring og Arbejdsmarkedets Tillægspension efter 1. januar 2003 kan foretage en efterregulering i forhold til beløb vedrørende 2001 og 2002, som de pågældende har opkrævet fra virksomhederne i 2001 og 2002, enten i form af efteropkrævning eller tilbagebetaling.

Derudover giver bestemmelsen grundlag for den endelige opgørelse og fordeling af den erstatningsbaserede del af afgiften efter § 5 i afgiftsloven.

Den erstatningsbaserede afgift på 280 mio. kr. er således baseret på en reguleringsordning, som betyder, at man først kan foretage den endelige beregning og fordeling af afgiften på de afgiftspligtige fem år efter udløbet af det enkelte afgiftsår.

Den erstatningsbaserede del af afgiften betales af de afgiftspligtige ud fra de pågældendes forholdsmæssige andele af de samlede tilkendte arbejdsskadeserstatninger, som vedrører de arbejdsulykker m.v., der er *indtruffet* i afgiftsåret, og de erhvervssygdomme, som er *anmeldt* i afgiftsåret, jf. § 5 i afgiftsloven. Det betyder, at erstatningerne vedrørende afgiftsåret først kan opgøres fem år efter afgiftsårets udløb.

Derfor opkræves der i afgiftsåret en a conto afgift, som beregnes ud fra hver af de afgiftspligtiges forholdsmæssige andele af de samlede arbejdsskadeserstatninger, som Arbejdsskadestyrelsen har *tilkendt* i det kalenderår, der ligger forud for afgiftsåret.

Aconto-opkrævningsordningen fremgår ikke af selve afgiftsloven, men er beskrevet i bemærkningerne til et ændringsforslag til lovforslaget om arbejdsmiljøafgiften, jf. betænkning afgivet af Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg den 6. december 2000. Ændringsforslaget blev vedtaget som en del af loven. Aconto-opkrævningsordningen er på grundlag af lov-bemærkningerne nærmere udmøntet i bekendtgørelse nr. 251 af 6. april 2001 om beregning og opkrævning af en arbejdsmiljøafgift på grundlag af godtgørelser for mén og erstatninger for erhvervsevnetab tilkendt af Arbejdsskadestyrelsen.

Dvs. for 2001 baseres a conto afgiften på godtgørelser og erstatninger *tilkendt* i 2000. Endelig afregning foretages i 2007, hvor Arbejdsskadestyrelsen har opgjort de samlede godtgørelser og erstatninger, der kan henføres til arbejdsulykker m.v., der er *indtruffet* i 2001, og erhvervssygdomme, der er *anmeldt* i 2001.

Da afgiften opkræves i 2001 og 2002, er det således nødvendigt at foretage en opgørelse og fordeling af den endelige afgift for 2001 og 2002 i henholdsvis 2007 og 2008.

Hvis godtgørelserne og erstatningerne vedrørende 2001 og 2002 mod forventning kan endelig opgøres inden henholdsvis 2007 og 2008, forudsættes det dog, at den endelige opgørelse og fordeling af afgiften for 2001 og 2002 fremskyndes.

Bestemmelsen forudsættes endelig også at give grundlag for, at forsikringsselskaberne og Arbejdsmarkedets Erhvervssygdомssikring i forbindelse med den endelige opgørelse og fordeling af afgiften i 2007 og 2008 kan søge dækning hos virksomhederne for de beløb, som de måtte skulle efterbetale.

Til lovforslag nr. L 147. Skriftlig fremsættelse (28. februar 2002)

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov ophævelse af lov om en generel arbejdsmiljøafgift.

(Lovforslag nr. L 147).

Efter regeringens opfattelse fremstår den incitamentspakke, som den tidligere regering fik indført, herunder ikke mindst den generelle arbejdsmiljøafgift, i høj grad med et fiskalt sigte, som overskygger sigtet med at forbedre arbejdsmiljøet.

Der er således ringe sandsynlighed for, at alle de penge, der opkræves, føres tilbage til virksomhederne. Samtidig udgør afgiften i sammenhæng med den indførte certifikats- og tilskuds-

ordning en bureaukratisk og dyr ordning, som kun i meget ringe grad tilskynder virksomhederne til at forbedre arbejdsmiljøet.

Derfor ønsker regeringen i samarbejde med arbejdsmarkedets parter at finde en mere hensigtsmæssig måde at fremme et godt arbejdsmiljø end den nuværende afgifts- og tilskudsordning.

Som en konsekvens heraf foreslår regeringen, at lov om en generel arbejdsmiljøafgift ophæves, og at den tilknyttede tilskudsordning ophæves via en ændring af lov om arbejdsmiljøcertifikat til virksomheder og om statstilskud til virksomheder med certifikat.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og bemærkninger hertil, skal jeg anbefale lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.